

ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ STRATEGIE

Ředitel: **Ing. Jaromír KOLÁŘ**

Školní metodik prevence: **Mgr. Ing. Petr Mařík**

Datum: **Září 2016**

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Sušice

U Kapličky 761, 34201 Sušice

Obsah

1. Východiska realizace školní prevence	1
1.1. Charakteristika primární prevence	1
1.2. Vymezení sociálně patologických jevů.....	1
1.3. Dokumenty určující realizaci školní prevence	2
2. Podmínky pro úspěšnou realizaci školní prevence.....	2
2.1. Klíma školy	2
2.2. Školní preventivní strategie.....	2
2.3. Školní řád	2
3. Struktura školní prevence	3
3.1. Výchova žáků v rámci výuky konkrétních předmětů.....	3
3.2. Výchova žáků mimo základní výuku	3
3.3. Vzdělávání a spolupráce pedagogů i ostatních zaměstnanců.....	3
3.4. Spolupráce s rodiči žáků školy.....	4

1. Východiska realizace školní prevence

1.1. Charakteristika primární prevence

- Primární prevencí rozumíme veškeré konkrétní aktivity realizované *s cílem předejít problémům a následkům spojeným se sociálně patologickými jevy*, případně minimalizovat jejich dopad a zamezit jejich rozšíření
- Atributy primární prevence jsou *výchova ke zdravému životnímu stylu, k osvojení pozitivního sociálního chování a rozvoji osobnosti*

1.2. Vymezení sociálně patologických jevů

- Násilí a šikanování
- Záškoláctví
- Kriminalita, delikvence, vandalismus a jiné formy násilného chování
- Xenofobie, rasismus, intolerance a antisemitismus
- Užívání návykových látek (včetně opomíjeného alkoholu, kouření, medikamentů)
- Netolismus (virtuální drogy) – počítače, televize, video
- Gambling (patologické hráčství)
- Divácké násilí
- Komerční sexuální zneužívání
- Syndrom týraných a zneužívaných dětí
- Sekty a sociálně patologická náboženská hnutí
- Ohrožení mravnosti a ohrožování mravní výchovy mládeže

1.3. Dokumenty určující realizaci školní prevence

- 16 227/1996-22 Metodický pokyn MŠMT k prevenci zneužívání návykových látek ve školách a školských zařízeních
- 14 423/1999-22 Metodický pokyn MŠMT k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance
- 14 514/2000-51 Metodický pokyn MŠMT k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže
- 28 275/2000-22 Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení
- 14 269/2001-26 Pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení
- 10 194/2002-14 Metodický pokyn MŠMT k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví
- 25 884/2003-24 Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané
- 11 691/2004-21 Pravidla pro rodiče a děti k bezpečnějšímu užívání internetu
- 10 844/2005-24 Strategie prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu MŠMT na období 2005 – 2008

2. Podmínky pro úspěšnou realizaci školní prevence

2.1. Klima školy

- Pozitivní vztahy v kolektivu zaměstnanců, vstřícný přístup pedagogů k žákům, atmosféra tvořivosti, spolupráce a důvěry
- Kvalifikace pedagogů v odborné i pedagogické oblasti, fundovanost v oblasti prevence, užívání efektivních, moderních a kooperativních metod ve výuce
- Vysoký morální a lidský kredit všech zaměstnanců, výchova žáků a vytváření jejich postojů osobním příkladem dospělých.

2.2. Školní preventivní strategie

- Existence efektivní koncepce, její záštita vedením školy a přijetí všemi zaměstnanci
- Spolupráce a důslednost při jejím naplňování, každý nese svůj díl odpovědnosti, klíčovými osobami a nositeli preventivního působení jsou ředitel, výchovný poradce, školní metodik prevence a třídní učitelé
- Nepodceňování a nepřehlížení signálů upozorňujících na výskyt nežádoucích jevů ve škole, jejich včasná diagnostika a ohlášení

2.3. Školní řád

- Jeho srozumitelnost, vyváženost práv a povinností, zakotvení ustanovení o sociálně patologických jevech i o postizích při porušení těchto ustanovení
- Seznámení žáků, rodičů i pedagogů s tímto dokumentem, spolupráce všech při jeho tvorbě
- Zodpovědný přístup zaměstnanců ke kontrole dodržování všech ustanovení a důsledné uplatňování uvedených postihů

3. Struktura školní prevence

3.1. Výchova žáků v rámci výuky konkrétních předmětů

- Zdravý životní styl – zodpovědnost za vlastní zdraví, zdravá výživa, osobní a duševní hygiena, pohybové aktivity, sexuální výchova, návykové látky (občanská nauka, chemie a ekologie, základy přírodních věd, základy ekologie, základy chemie a ekologie, tělesná výchova, zdravotní a rodičovská výchova, výživa)
- Sociálně psychologické dovednosti – posilování schopnosti komunikace, řešení problémů a konfliktů, adekvátní reakce na stres, neúspěch a kritiku, tolerance k individuálním zvláštnostem (občanská nauka, tělesná výchova, zdravotní a rodičovská výchova).
- Mravní a právní vědomí – morální hodnoty, humanistické postoje, právní aspekty sociálně patologických jevů, lidská práva, práva dítěte, výchova k partnerství a rodičovství (občanská nauka)

3.2. Výchova žáků mimo základní výuku

- Besedy školního metodika prevence v kolektivech tříd prvních ročníků – informace o formách prevence na škole, kontakty na odborná zařízení, základní diagnostika třídy, odpovědi na individuální dotazy
- Pravidelné třídnické hodiny zaměřené na budování vztahů a příznivého klimatu třídy, na poznávání se a vytváření vzájemné důvěry
- Besedy ve třídách, kde se objevily nežádoucí jevy za účasti přizvaných odborníků, výchovného poradce, školního metodika prevence, třídního učitele či dalších pedagogických pracovníků dle individuálních okolností a potřeb
- Namátkové testování žáků detekčními trubičkami za přítomnosti zástupce ředitele a školního metodika prevence, následně vyhotovení zápisu o výsledku testu
- Účast žáků na dalších vhodných kulturně vzdělávacích akcích a sportovních turnajích
- Zájmové aktivity organizované školou (kroužky, soutěže)
- Individuální pohovory výchovného poradce, školního metodika prevence, třídních učitelů s žáky, u kterých se vyskytují problémy s výukou či chováním, jednání s jejich rodiči, výchovné komise
- Průběžné působení výchovného poradce a školního metodika prevence (konzultační hodiny, anonymní dotazy – schránka důvěry a emailové adresy, nástěnky)

3.3. Vzdělávání a spolupráce pedagogů i ostatních zaměstnanců

- Metodické porady pedagogů, kteří vyučují předměty, v jejichž osnovách se nacházejí témata z oblasti prevence sociálně patologických jevů, aby bylo dosaženo co nejlepší spolupráce, vzájemné inspirace novými metodami a efektivitu výuky
- Operativní porady pedagogů vyučujících ve třídách, kde se objevují výukové nebo kázeňské problémy, aby se zajistila výměna zkušeností a domluvil společný postup vedoucí k nápravě
- Další vzdělávání a školení výchovného poradce, školního metodika prevence, třídních učitelů, pedagogů vyučujících témata z oblasti prevence, ostatních pedagogických pracovníků i nepedagogických zaměstnanců školy za pomoci vhodných kurzů organizovaných odbornými institucemi
- Metodické a pedagogické vedení začínajících učitelů a praktikujících studentů, aby se předcházelo vzniku problémů a již existující problémy se dařilo uspokojivě řešit

3.4. Spolupráce s rodiči žáků školy

- Navázání spolupráce s rodiči nastupujících žáků v rámci úvodních třídních schůzek,

kde je jim vysvětlena strategie primární prevence na škole, podány základní informace o problematice experimentů s návykovými látkami a projevech šikanování

- V průběhu celého studia jsou rodičům pravidelně podávány informace o docházce, chování a výsledcích vzdělávání jejich dětí na třídních schůzkách, v žákovských knížkách, na webových stránkách školy, při individuálních návštěvách či telefonických rozhovorech
- Při vzniku problémových situací ve třídách budou svolány mimořádné třídní schůzky za účasti zástupců vedení školy, výchovného poradce, školního metodika prevence, či přizvaných odborníků dle potřeby
- Rodičům budou prostřednictvím třídních učitelů, výchovného poradce a školního metodika prevence poskytovány individuální konzultace při vzdělávacích a výchovných problémech jejich dětí, budou informováni o podezření na experiment s návykovými látkami či výskyt jiného sociálně patologického jevu
- Rodičům budou rovněž předány kontakty na odborná zařízení, v odůvodněných případech jim bude konzultace s odborníky školou doporučena

V Sušici, dne 2. 9. 2016, zpracoval Mgr. Ing. Petr Mařík